

Sygn. akt I Ns 511/17

POSTANOWIENIE

Dnia 21 września 2018 r.

Sąd Rejonowy w Kutnie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SR Paweł Wrzesiński

Protokolant – st. sekr. sąd. Irena Anyszewska

po rozpoznaniu w dniu 21 września 2018 r. w Kutnie

na rozprawie

sprawy z wniosku K. B. (1)

z udziałem D. B. (1), M. M. (1) i G. W.

o stwierdzenie nabycia spadku po S. W. (1) i J. W.

1. stwierdza, że spadek po S. W. (2) z domu W.

córcie W. i M.

zmarłej dnia 7 listopada 1994 r. w K.

ostatnie miejsce zwykłego pobytu w K.

na podstawie ustawy nabyli:

mąż J. W. – syn F. i M.

w 1/4 (jednej czwartej) części,

córka K. B. (1) – córka J. i S.

w 1/4 (jednej czwartej) części,

córka E. P. (1) – córka J. i S.

w 1/4 (jednej czwartej) części oraz

wnuczka G. W. – córka A. i L. B.

w 1/4 (jednej czwartej) części,

2. stwierdza, że spadek po J. W.

synu F. i M.

zmarłym dnia 26 października 1998 r. w K.

ostatnie miejsce zwykłego pobytu w K.

na podstawie testamentu notarialnego Repertorium A Nr 1394/93 z dnia 9 marca 1993 r., otwartego i ogłoszonego w Sądzie Rejonowym w Kutnie dnia 24 maja 2018 r. w sprawie I Ns 511/17 nabyła

córka K. B. (1) – córka J. i S.

w całości,

3. stwierdza, że wnioskodawczyni i uczestnicy postępowania ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 511/17

UZASADNIENIE

Wnioskiem złożonym dnia 27 grudnia 2017 r. wnioskodawczyni K. B. (1) wniosła o stwierdzenie, że spadek po S. W. (2) z domu W. zmarłej dnia 7 listopada 1994 r. z mocy ustawy nabyli: mąż J. W., córka K. B. (2) z domu W., córka E. P. (2) z domu W. oraz syn A. W., każde po 1/4 części oraz o stwierdzenie, że spadek po J. W. zmarłym dnia 26 października 1998 r. na podstawie testamentu sporządzonego w formie aktu notarialnego dnia 9 marca 1993 r. nabyła wnioskodawczyni K. B. (1) w całości. Wnioskodawczyni złożyła testament J. W. sporządzony dnia 9 marca 1993 r. w formie aktu notarialnego Rep. A Nr (...), wniosła o otwarcie i ogłoszenie testamentu sporządzonego przez J. W.. Wnioskodawczyni wskazała, że w skład spadku nie wchodzi gospodarstwo rolne, posiadane gospodarstwo rolne rodzice sprzedali w 1978 roku.

/wniosek – k. 2-4, pismo procesowe wnioskodawczyni z dnia 8 czerwca 2018 r. – k. 53-55, protokół rozprawy z dnia 21 września 2018 r. – k. 77-77v/

W odpowiedzi na wniosek uczestniczka postępowania G. W. wniosła o stwierdzenie, że spadek po S. W. (1) zmarłej dnia 7 listopada 1994 r. na podstawie dziedziczenia ustawowego nabyli: mąż J. W., córka K. B. (2) z domu W., córka E. P. (1) oraz wnuczka G. W. - córka A. W., każde po 1/4 części oraz stwierdzenie, że spadek po J. W. zmarłym dnia 26 października 1998 r. na podstawie testamentu sporządzonego w formie aktu notarialnego dnia 9 marca 1993 r. / Rep. A 1394/93/ nabyła wnioskodawczyni K. B. (1) w całości; uczestniczka postępowania G. W. nie kwestionowała ważności testamentu. Jednocześnie uczestniczka postępowania G. W. na podstawie art. 635 § 1 k.p.c. wnosila o zabezpieczenie spadku po S. W. (1) i J. W. poprzez spisanie majątku ruchomego i nieruchomego oraz oddanie go pod dozór wnioskodawczyni K. B. (1). Uczestniczka wskazała, że jest spadkobierczynią po S. W. (1) oraz uprawnioną do zachowku po J. W., nie posiada jednak żadnej informacji na temat składu oraz stanu majątku po zmarłych spadkodawcach, a według ostatniej wiedzy uczestniczki w skład spadku miało wchodzić gospodarstwo rolne lub nieruchomości gruntowa. Ponadto uczestniczka podniosła, że z uwagi na upływ czasu obawia się pogorszenia bądź uszczuplenia stanu składników majątku spadkowego.

/odpowiedź na wniosek – k. 40-43/

Postanowieniem wydanym dnia 29 czerwca 2018 r. wniosek uczestniczki postępowania G. W. o zabezpieczenie spadku został oddalony.

/postanowienie z dnia 2018 r. – k. 61-62/

Na rozprawie w dniu 24 maja 2018 r. sąd odebrał zapewnienie spadkowe od wnioskodawczyni, sąd dopuścił również dowód z dokumentów złożonych do akt na okoliczności z nich wynikające, a także dokonał otwarcia i ogłoszenia testamentu sporządzonego przez J. W. w formie aktu notarialnego Rep. A Nr (...). Wnioskodawczyni i uczestniczka postępowania D. B. (1) nie kwestionowały ważności testamentu, uczestniczka postępowania przyłączyła się do wniosku.

/protokół rozprawy z dnia 24 maja 2018 r. – k. 34-35v/

Na rozprawie w dniu 24 lipca 2018 r. uczestniczka postępowania M. M. (1) poparła wnioszek, nie zgłosiła żadnych wniosków dowodowych w sprawie. Potwierdziła zgodność z prawdą zapewnienia spadkowego, ponadto nie kwestionowała ważności testamentu i oświadczyła, że nie ma wiedzy, aby J. W. sporządził inny testament.

/protokół rozprawy z dnia 24 lipca 2018 r. – k. 70-71/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. W. (2) z domu W. zmarła dnia 7 listopada 1994 r. w K.. Ostatnio stale zamieszkiwała w K. przy ul. (...). Spadkodawczyni nie pozostawiła testamentu.

/dowód: odpis aktu zgonu S. W. (1) – k. 9, zapewnienie spadkowe – k. 34v-35/

Do grona spadkobierców ustawowych po zmarłej S. W. (1) wchodził: mąż J. W., córka K. B. (2) z domu W., córka E. P. (2) z domu W.

i syn A. W., który zmarł 14 listopada 1981 r., pozostawił tylko jedno dziecko G. W.. Spadek po A. W. na podstawie ustawy nabyła w całości córka G. W..

/dowód: odpis aktu zgonu S. W. (1) – k. 9, odpis aktu zgonu J. W. – k. 17, odpis aktu małżeństwa J. W. i S. W. (2) – k. 56, odpis aktu małżeństwa K. B. (2) i B. B. – k. 10, odpis aktu zgonu E. P. (2) z domu W. – k. 11, odpis aktu urodzenia G. W. – k. 47, odpis aktu zgonu A. W. – k. 48, zapewnienie spadkowe – k. 34v-35, postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po A. W. wydane przez Sąd Rejonowy w C. dnia 30.11.2017 r. w sprawie I Ns 630/17 – k. 20 załączonych akt I Ns 630/17 Sądu Rejonowego w Chojnicach/

Po śmierci S. W. (1) spadkobiercy ustawowi nie składali oświadczeń spadkowych. Nikt nie zrzekł się dziedziczenia. Nie toczyło się wcześniej postępowanie spadkowe, nie było sporządzane notarialne poświadczenie dziedziczenia. W skład spadku nie wchodzi gospodarstwo rolne.

/dowód: zapewnienie spadkowe – k. 34v-35/

E. P. (1) zmarła dnia 7 grudnia 2016 r. Zmarła jako wdowa, pozostawiła dzieci: D. B. (1) i M. M. (1). Poza tymi córkami E. P. (1) nie miała innych dzieci.

/dowód: odpis aktu zgonu E. P. (2) z domu W. – k. 11, zapewnienie spadkowe – k. 34v-35, odpis aktu małżeństwa D. B. (2) z domu P. – k. 19/

J. W. zmarł dnia 26 października 1998 r. K.. Ostatnio stale zamieszkiwał w K. przy ul. (...). Zmarł jako wdowiec.

/dowód: odpis aktu zgonu J. W. – k. 17, zapewnienie spadkowe – k. 35/

Do grona spadkobierców ustawowych po zmarłym J. W. wchodził: córka K. B. (2) z domu W., córka E. P. (2) z domu W. i syn A. W., który zmarł 14 listopada 1981 r., pozostawił tylko jedno dziecko G. W.. Nie miał innych dzieci, pozamałżeńskich, adoptowanych ani takich, które zmarły przed nim. Po jego śmierci nie były składane oświadczenia spadkowe. Nikt nie zrzekł się dziedziczenia. Nie toczyło się postępowanie sądowe w przedmiocie uznania kogoś za niegodnego dziedziczenia. Nie toczyło się wcześniej postępowanie spadkowe, nie było sporządzane notarialne poświadczenie dziedziczenia.

/dowód: odpis aktu zgonu S. W. (1) – k. 9, odpis aktu zgonu J. W. – k. 17, odpis aktu małżeństwa J. W. i S. W. (2) – k. 56, odpis aktu małżeństwa K. B. (2) i B. B. – k. 10, odpis aktu zgonu E. P. (2) z domu W. – k. 11, odpis aktu urodzenia G. W. – k. 47, odpis aktu zgonu A. W. – k. 48, zapewnienie spadkowe – k. 34v-35, postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po A. W. wydane przez Sąd Rejonowy w C. dnia 30.11.2017 r. w sprawie I Ns 630/17 – k. 20 załączonych akt I Ns 630/17 Sądu Rejonowego w Chojnicach/

J. W. pozostawił testament sporządzony w formie aktu notarialnego w dniu 9 marca 1993 r. przed Notariuszem S. K. /Repertorium A Nr 1394/93/, w którym do całego spadku jaki po nim pozostał powołał córkę K. B. (2) z domu W.. Testament nie został odwołany. W skład spadku nie wchodzi gospodarstwo rolne.

/dowód: testament - wypis aktu notarialnego z dnia 9.03.1993 r. Rep. A Nr 1394/93 – k. 20, protokół otwarcia i ogłoszenia testamentu – k. 33, zapewnienie spadkowe – k. 35/

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o przywołane dowody, które w odpowiednim zakresie stanowiły podstawę poczynionych ustaleń faktycznych. Sąd w całości dał wiarę powołanym dowodom, uznając je za wystarczające do wydania orzeczenia.

Należy podkreślić szczególną moc dowodową zapewnienia spadkowego. Zapewnienie, o którym stanowi art. 671 k.p.c., służy do uzyskania przez sąd wyczerpujących informacji, że nie ma innych spadkobierców, poza wskazanymi przez składającego zapewnienie, z kręgu osób wezwanych na rozprawę, mogących wchodzić w rachubę jako spadkobiercy ustawowi. Uczestnicy postępowania potwierdzili zgodność zapewnienia spadkowego z prawdą.

Zarówno wnioskodawczyni, jak i uczestnicy postępowania, nie kwestionowali ważności testamentu sporządzonego przez J. W..

Należy zauważyć, że postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku zmierza do ustalenia: daty śmierci osoby wskazywanej we wniosku jako spadkodawca (chwili otwarcia spadku), osoby spadkobiercy spadku, ewentualnie gospodarstwa rolnego, jeśli istnienie takowego zostanie stwierdzone (obowiązek ten nie odnosi się do spadków, których otwarcie nastąpiło po dniu 13 lutego 2001 r., gdyż na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31 stycznia 2001 r., P 4/99, OTK 2001, nr 1, poz. 5, utraciły moc przepisy kodeksu cywilnego ustanawiające szczególny reżim dziedziczenia z ustawy spadku gospodarstwa rolnego w zakresie, w jakim odnoszą się do spadków otwartych od dnia 14 lutego 2001 r.) oraz tytułu do takiego dziedziczenia.

Obowiązek sądu zbadania, kto jest spadkobiercą, dotyczy spadkobierców powołanych do dziedziczenia zarówno z mocy ustawy, jak i na podstawie testamentu. W piśmiennictwie podkreśla się, że w pierwszym przypadku wystarczające jest ustalenie pokrewieństwa w zakresie wskazanym w art. 931-937 k.c. oraz okoliczności wyłączających poszczególne osoby z dziedziczenia, w drugim natomiast stwierdzenie, czy spadkodawca pozostawił testament, następnie jego otwarcie i ogłoszenie, ewentualne zbadanie zarzutów kwestionujących ważność i skuteczność testamentu, a po ustaleniu spadkobierców powołanych do dziedziczenia z mocy testamentu, zbadanie okoliczności wyłączających lub ograniczających ich zdolność spadkobrania.

Sąd co do zasady nie bada, jakie składniki wchodzi w skład spadku (por. art. 961 k.c. i art. 673 pkt 3 k.p.c.). Z treści zastrzeżenia zawartego w art. 6 ust. 2 ustawy o zmianie ustawy - Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw wynika jednak, że do spadków otwartych przed dniem 14 lutego 2001 r. art. 670 i 677 k.p.c. będą stosowane w brzmieniu dotychczasowym. W takich przypadkach zgodnie z poprzednim brzmieniem art. 670 § 2 k.p.c. sąd z urzędu bada, czy w skład spadku wchodzi gospodarstwo rolne. Wnioskodawczyni wskazała, że w skład spadku nie wchodzi gospodarstwo rolne.

Należy zauważyć, że testamentowy tytuł powołania do spadku wyłącza, z zastrzeżeniem wyjątku określonego w art. 926 § 3 k.c., powołanie z ustawy, także wówczas, gdy osoby powołane w testamencie należą do kręgu spadkobierców ustawowych. Dziedziczenie ustawowe co do całości spadku ma miejsce wówczas, gdy spadkodawca nie pozostawił testamentu lub też żadna z osób powołanych w testamencie nie chce lub nie może być spadkobiercą (art. 926 § 2 k.c.). Część spadku może być dziedziczona z ustawy w przypadku, gdy w testamencie spadkodawca rozrządził jedynie częścią spadku, albo gdy którakolwiek z kilku osób, które powołał do całości spadku, nie chce lub nie może być spadkobiercą (art. 926 § 3 k.c.).

Zawarte w testamencie sporządzonym przez J. W. powołanie do spadku obejmuje cały spadek, nie zaś poszczególne przedmioty majątkowe, czy też część spadku. Nie zachodziły zatem żadne ustawowe przesłanki do badania przez sąd jakie składniki wchodziły w skład spadku.

W polskim prawie spadkowym obowiązuje zasada swobody testowania, a więc swobodnej możliwości dysponowania swoim majątkiem na wypadek śmierci. Przepis art. 945 § 1 pkt 1 k.c. stanowi, że nieważny jest testament sporządzony w stanie wyłączającym świadome albo swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli. Oświadczenie woli testatora jest świadome, jeżeli w czasie sporządzania testamentu nie występowały żadne zaburzenia świadomości, a testator jasno i wyraźnie zdawał sobie sprawę, że sporządza testament określonej treści, natomiast oświadczenie testatora jest swobodne, jeżeli spadkodawca nie kieruje się motywami intelektualnymi lub pobudkami uczuciowymi, mającymi charakter chorobowy, nie pozostaje pod dominującym wpływem czyjejkolwiek sugestii i zachowuje wewnętrzne poczucie swobody postępowania. Przy sporządzaniu testamentu brak świadomego albo swobodnego powzięcia decyzji i wyrażenia woli może wynikać z jakichkolwiek powodów, nawet jeżeli testator nie znajduje się w stanie nieprzytomności lub zakłócenia czynności psychicznych.

Oczywistym jest, że w ramach swej kognicji sąd spadku dokonuje oceny ważności ujawnionego testamentu. Do oceny ważności testamentu stosuje się przepisy obowiązujące w chwili jego sporządzenia oraz okoliczności istniejące w dacie sporządzenia testamentu. Jak podkreśla się w orzecznictwie, w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku znajduje odpowiednio zastosowanie art. 232 zdanie pierwsze w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., gdyż przepis ten nie zwalnia uczestników z obowiązku wskazywania dowodów wymaganych do stwierdzenia okoliczności faktycznych, z których wywodzą skutki prawne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2004 r., III CK 420/02, LEX nr 399729). Należy w pełni podzielić stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w uzasadnieniu postanowienia z dnia 16 października 2002 r., IV CKN 178/02, OSNC 2004, nr 2, poz. 25, że w wypadku gdy spadkodawca pozostawił testament, w stosunku do którego nie istnieją wątpliwości co do jego ważności lub skuteczności, sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia dowodów z urzędu na potwierdzenie braku przesłanek z art. 945 k.c. Jeżeli zarzut taki podniesie uczestnik postępowania, sąd spadku nie ma obowiązku z urzędu przeprowadzania dowodów na te okoliczności ani też prowadzenia dochodzenia w celu stwierdzenia istnienia takich dowodów. W takiej sytuacji zastosowanie mają ogólne zasady dowodowe (m.in. art. 232 k.p.c.). Na uczestniku postępowania, który podniósł zarzut, spoczywa ciężar udowodnienia jego prawdziwości (art. 6 k.c.).

Zgromadzony w przedmiotowej sprawie materiał dowodowy w ocenie sądu nie dawał podstaw do stwierdzenia występowania uzasadnionej wątpliwości, co do ważności testamentu sporządzonego przez spadkodawcę J. W..

Testament jest czynnością prawną jednostronną, osobistą, nie skierowaną do adresata, na wypadek śmierci (*mortis causa*), odwołalną oraz sformalizowaną do tego stopnia, że sporządzenie go z naruszeniem przepisów o formie testamentu, skutkuje jego bezwzględną nieważnością (art. 941 k.c., art. 944 § 2 k.c., art. 958 k.c.).

Aby można mówić o testamencie niezbędne jest ustalenie, że spadkodawca działał z wolą testowania. Innymi słowy, że celem jego działania był rozrządzenie majątkiem na wypadek śmierci, sporządzenie testamentu, a nie wywołanie innych skutków prawnych. Testator musi mieć świadomość tego, że reguluje losy swego majątku na czas po swojej śmierci. Jest to elementarny wymóg sporządzenia testamentu. Brak takiej świadomości po stronie spadkodawcy powoduje, że nie dochodzi w ogóle do sporządzenia testamentu, choćby według subiektywnej oceny innych osób był to testament.

Kodeks cywilny wprowadza dwa rodzaje formy testamentu: testamenty zwykłe i testamenty szczególne. Do testamentów zwykłych zalicza się testament holograficzny (art. 949 k.c.), testament notarialny (art. 950 k.c.) i testament allograficzny (art. 951 k.c.). Testamentami szczególnymi są testament ustny (art. 952 k.c.), testament sporządzany na polskim statku morskim lub powietrznym (art. 953 k.c.) i testament wojskowy (art. 954 k.c.). Testament musi być ważnie sporządzony, a więc musi spełniać wszelkie wymogi ważności czynności prawnej (art. 58 k.c.) oraz wymogi ustalone w przepisach prawa spadkowego. Stąd też przy ocenie ważności testamentu należy wziąć pod uwagę przepisy dotyczące zdolności testowania (art. 944 k.c.), wad oświadczenia woli przy testamencie (art. 945

k.c.), formy testamentu (art. 949-958 k.c.), treści testamentu (np. art. 962 zd. 1, art. 964, art. 923 § 1 zd. 2 k.c.). Naruszenie przepisów o formie testamentu prowadzi z zasady do nieważności testamentu, przy czym nieważność ta ma charakter nieważności bezwzględnej.

Ujawniony w niniejszej sprawie testament spełnia wymogi w zakresie formy testamentu.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 1025 § 1 k.c. sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę. Stwierdzenie nabycia spadku nie może nastąpić przed upływem sześciu miesięcy od otwarcia spadku, chyba że wszyscy znani spadkobiercy złożyli już oświadczenia o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku (art. 1026 k.c.).

Spadkobierca nabywa spadek z chwilą otwarcia spadku, a więc z chwilą śmierci spadkodawcy (art. 925 k.c. w zw. z art. 924 k.c.). Jednakże w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania, może bądź przyjąć spadek bez ograniczenia odpowiedzialności za długi (przyjęcie proste), bądź przyjąć spadek z ograniczeniem tej odpowiedzialności (przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza), bądź też spadek odrzucić (art. 1012 w zw. z art. 1015 § 1 k.c.). Brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku, jednakże gdy spadkobiercą jest osoba nie mająca pełnej zdolności do czynności prawnych albo osoba, co do której istnieje podstawa do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia, albo osoba prawna, brak oświadczenia spadkobiercy w terminie jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza (art. 1015 § 2 k.c. w brzmieniu sprzed noweli dokonanej ustawą z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 539)).

Zgodnie z art. 926 k.c. powołanie do spadku wynika albo z ustawy albo z testamentu. Dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą. Dziedziczenie testamentowe wyłącza dziedziczenie przez spadkobierców ustawowych, gdyż spadkobierca za pomocą testamentu, a więc rozrządzenia na wypadek śmierci, wskazuje wyraźnie osoby, które powołuje do spadku po sobie (art. 941 k.c.). Wola spadkodawcy ma w tej sytuacji znaczenie decydujące.

Z art. 926 § 2 k.c. można wyprowadzić wniosek, że powołanie z ustawy do spadku następuje, gdy: 1. spadkodawca nie pozostawił testamentu; 2. spadkodawca wprawdzie sporządził testament, lecz go skutecznie odwołał; 3. testament okazał się nieważny albo bezskuteczny; 4. testament nie powołuje spadkobiercy, lecz zawiera wyłącznie dyspozycje w kwestii zapisów, poleceń, wydziedziczenia albo jest tzw. testamentem negatywnym; 5. żadna z osób fizycznych powołanych przez spadkobiercę nie dożyła otwarcia spadku; 6. żadna z osób prawnych objętych testamentem nie istnieje w chwili otwarcia spadku; 7. żadna z powołanych przez spadkodawcę osób nie chce dziedziczyć (odrzuć spadek art. 1020 k.c.) lub nie może być spadkobiercą (uznanie za niegodnego art. 928 i nast. k.c.).

Z uwagi na fakt, że S. W. (1) nie sporządziła testamentu, do nabycia spadku po niej znajdowały zastosowanie reguły dziedziczenia ustawowego przewidziane w przepisach art. 931-940 kodeksu cywilnego obowiązujących w chwili otwarcia spadku.

Kodeks cywilny w wyraźny sposób określa grupy spadkobierców ustawowych, którzy kolejno dochodzą do dziedziczenia po spadkodawcy. W myśl art. 931 § 1 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku. Jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego dzieciom w częściach równych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do dalszych zstępnych (art. 931 § 2 k.c.). Jeżeli małżonek spadkodawcy nie dożył otwarcia spadku albo jest traktowany tak, jakby nie dożył otwarcia spadku, albo został wyłączony od dziedziczenia na podstawie art. 940 k.c., cały spadek przypada z ustawy zstępnym spadkodawcy.

S. W. (1) zmarła jako zamężna, pozostawiła dzieci: córkę K. B. (2) z domu W., córkę E. P. (2) z domu W., która zmarła 7 grudnia 2016 r., syna A. W., który zmarł 14 listopada 1981 r., miał tylko jedną córkę G. W.. Spadkobiercy nie składali oświadczeń w przedmiocie przyjęcia lub odrzucenia spadku.

W konsekwencji spadek po S. W. (2) z domu W. córce W. i M. zmarłej dnia 7 listopada 1994 r. w K. ostatnie miejsce zwykłego pobytu w K. na podstawie ustawy nabyli: mąż J. W. – syn F. i M., córka K. B. (1) – córka J. i S., córka E. P. (1) – córka J. i S. oraz wnuczka G. W. – córka A. i L. B., w równych częściach, czyli po 1/4 części każde z nich.

Z kolei J. W. zmarł, pozostawiając sporządzony przez siebie ważny testament w formie aktu notarialnego, w którym powołał do dziedziczenia całego spadku swoją córkę K. B. (1). Powołany w tym testamencie spadkobierca żył w chwili śmierci spadkodawcy, nie zachodziły również okoliczności wykluczające możliwość dziedziczenia przez niego spadku.

Materiał dowodowy zgromadzony w przedmiotowej sprawie nie dawał uzasadnionych podstaw do przyjęcia, że ujawniony testament został sporządzony przez testatora w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli, bądź też zachodziły inne wady oświadczenia woli testatora. Nie ulega również wątpliwości spełnienie przez ten testament wszystkich wymogów formalnych.

Należy zauważyć, że nie zachodzą żadne okoliczności, które pozbawiałyby wskazanego w testamencie spadkobiercę uprawnienia do spadku.

W konsekwencji w oparciu o przywołane przepisy sąd stwierdził, że spadek po J. W. synu F. i M. zmarłym dnia 26 października 1998 r. w K. ostatnie miejsce zwykłego pobytu w K. na podstawie testamentu notarialnego Repertorium A Nr 1394/93 z dnia 9 marca 1993 r., otwartego i ogłoszonego w Sądzie Rejonowym w Kutnie dnia 24 maja 2018 r. w sprawie I Ns 511/17 nabyła córka K. B. (1) – córka J. i S., w całości.

O kosztach postępowania sąd postanowił na podstawie art. 520 § 1 k.p.c., zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

W ocenie sądu okoliczności przedmiotowej sprawy nie przemawiały za odstępniem od obowiązującej w postępowaniu nieprocesowym zasady rozstrzygnięcia o kosztach postępowania wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c.

Regulacja przepisu § 2 i § 3 art. 520 k.p.c. stanowi wyjątek od zasady z art. 520 § 1 k.p.c. Zastosowanie tych przepisów w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania w postępowaniu nieprocesowym uwarunkowane jest różnym stopniem zainteresowania uczestników wynikiem postępowania, ewentualnie sprzecznością ich stanowisk. Taka sytuacja nie występowała w niniejszej sprawie. Nie sposób przyjąć, że stanowiska wnioskodawczyni i uczestników w niniejszym postępowaniu były sprzeczne, czy też, że byli w różnym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania, którego celem było jedynie ustalenie kręgu spadkobierców osoby zmarłej. Sama zasada wniosku nie była kwestionowana, wszyscy dążyli do uzyskania rozstrzygnięcia w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku.

W ocenie sądu powyższe okoliczności przemawiały za pozostawieniem wnioskodawczyni i uczestników postępowania przy poniesionych kosztach postępowania.